

NAŠA SLOGA

POUČNI, GOSPODARSKI I POLITIČNI LIST.

"Slogom rastu male stvari, a nesloga sve pokvarci" Nar. Pes.

— Uredništvo i odpravnost na se: VIA TORRENTE br. 12. —

Nopodiplom se dopis u istaknu. Pripadnica se plama istaknu po 5 nvd. svaki redakcija. Ognat od 8 redakcija stoji 100 novčić, za svaki redakciju više je novčić; ili u sljedeću opatovu ojača u pogodbu sa upravom. Novčić se slijepi postotkom napravljenim (usmjereno postotku). Ime, prezime i uslubljeni poštu valja redno označiti. Komu ligi ne dođe na vremenu, mela to javi odpravnostu celom arku. Novčić se plama žalju se na urođenstvo ili odpravnost. Nabijegovan i latovi se no plemaju. Predpuna i postavljeni stoje u for., na soljaku 2 for., na godinu. Razmjerito iz 50 i 13 za pol godinu. Izvan vremena više postavljena. Na malo 1 br. 5 nvd.

Obćinari pazinski pozor!

III.*

Treći udarac predstoji Pazinu, području li tamo stvari dosudskoj stazom. Ako se ovaj obistini, bit do mnogo pogubniji, daleko štetosniji nego li svu prevažniju.

U finansijskom odboru oarevinjskog vješta potaknuto je zastupnik dr. Tonali pitanje o jesenku na svečnjih školah na jugu oarevina, u modru ostavim spomenuo je i pazinsku gimnaziju.

Naši citatolji go so spominjati, da su naši zastupnici prošlo godino podali vlasti rezoluciju, u kojoj su zahtijevali, da se u južnih pokrajinali carstva bolje utvrdi u obzir slovenski, dotično hrvatski jezik na srednjih školah. Glodo Pazinu pitali su, da se tamnja gimnazija poljevati, to tim ogromnoj većini puderanju Istra zadovolji. Resolucija ta ostala je mrtvo slovo pa se jo i htjeli spomenati zastupnik na istu pozvao.

Odgovarajući mi upit g. Tonkliju, rođa ministar nauke glodi pazinsku gimnaziju, da nije jošte stalno, da li će u obče sadašnju gimnaziju u Pazinu ostati. Pazinci daleko inuili bi i gimnaziju izgubiti! Strasnih viših maja znato mogao ministar glodi Pazinu izustiti. Ako je dignuo domobranstvu nanielo gradu i obzini silno štote, bilo bi dignuo samo gimnaziju dvostruko štetosniju, dvojako po-

* U zadnjem članku govorio o Stuli, koju Pazin godinu teđi dignuo vojničtvu, rečemo, da tu iznosi 20 hiljadu forintih. Jedan prijetljiv vojnički krijeviti pješači, da je pješači sveta preuzima jedu da je vojničtvu ostavio u Pazinu svaku godinu najmanje 40-45 hiljadu forintih, što je po Pazinu imo pogubnije i što mi ovdu izpravljamo.

Ured.

PODLISTAK.

Praznovjerje.

4. Sudbina.

U prošem naredu veoma je razšireno također ono krivo mnenje, da sve što se događa, je unapred sudjeluju. Tim se načinom poriče čovjeku slobodnu volju. Ne jedan put može reći, da kad se to objest, uđije ita, kad koji god pojavi jedan ili drugi zločin, kako narod govori: "A da čete, moralo se je tako pripremiti, sramobni je bilo tako sudjeljeno." — Tako daleko nemani ljudi, a što će pamćen na to? Reči: Kad je tako, onda čemu su zatvoriti, tampioni i druge kazni, kad je ovaj ili onaj čovjek morao počiniti jedno ili drugo zlo? Onaj treba da oprostite čovjeku, jer jo on to morao učiniti.

A zašto opet veli Bog, ako člani zla bili će nešretan na drugom svetu, kad je onu čovjeku tako sudjelju, da mora činiti zlo? Na taj daleko način ne može biti čovjek niti nagradjen niti pedepsan,

gubnju. Dignuo vojničta značilo je za Pazin jedino veliku materijalnu štetu, ali dignuo ga gimnaziju pretebio bi Pazin i okolicom i drugi udarac, koji bi bio mnogo grozniji, t. j. udarac moralni.

Kako stvari danas stoj, mogu pazinska djevojka i ona blagdano okončati gimnaziju i da tega raditelj oskorbi učni monjatu. Lični broj intelektualno imalo zahvaliti Pazin jedino svomej gimnaziji pak, ako se danas Pazinu istom ponose, što ona širi talijanstvo Istra, iko jedina hvata domaću gimnaziju.

Nu i materijalni gubitak bio bi nonadoknadiv. Da nema se na rođu, da lovi mušice po zraku, rađunajmo i ovđe. Recimo, da je na pazinskoj gimnaziji godina s godinom 150 djeleža, pak da potroši poprično svaki mjesecno 15 for., što iznosi juč preko 20 hiljada forintih. Uzimimo da je potvrditi vješt, koja vješ davno koliko se naša njemačka gimnazija iz Pazina promjenjiti u Pulj. Gimnazija imala bi daleko poći za domobranstvom.

Zar da ostane po tom Pazin bez gimnazije, koju je kroz tolika desetlja imao? Nećemo li jasno odgovoriti na ovo pitanje, kazut nam je, da je ovđe samo ovo moguće:

1. da se sadašnja gimnazija pretvori na zemaljsko troškovo u taliansku ili

2. da se otvori onđe hrvatska gimnazija.

Što se prvo vidi, mislimo, da je akoro nemoguće i to jer a) nobi togu zemaljsku finansiju podnosi, b) jo imaju Talijani u Istri dostatno svojih srednjih školih, c) jer se nobi nista potrebítog dječjaka i napokon d) jer bi se tomu valjda i sami cari vlasti protivila. Preostala bi nam uslijed toga samo druga mogućnost, t. j. otvorenje hrvatske gimnazije.

Kadno je ono nezaboravni Dobrilović, kako bi u Pazinu podignuo dječadko njemonti i u tu svrhu sam lipu svatu pristudio a drugu, poput mrava snađu i sibirao, digla so manj u talijansko strano, silna kriča i buka a pazinski sadašnji pravci bijaju naj-

kada mu je sve ono što čini sudjeljeno, tor on nemu slobodne volje.

S tim bezumnim umoranjem ido čovjek proti samom Bogu, jer do zlodinu redi, da ga je Bog vješ unaproli odaudio da se neće spasiti, jer da mu je sudjeljeno, da uvek čini sumo зло, a svaki od nasa do razvijati, da jo to veoma nerazumno, da je to proti svomej vjeri, koja nam kaže, da je Bog najveći naš dobrošniteni. Ne treba nam daleko o tom djele. Mudromu jedno oku doći!

5. Zlačaste oči.

Mnogi vjeruju, da može i sam pogled jedne osobe nešretne dječavati. Tako se češće čuje: "Čuvajte se od njega (nje), jer ima slabo oko." Da se očuvaju proti svakoj nešreti od tujeg pogleda, nose uza se kogkog znamen ili blagoslavljen prodinot ili ako ne to onda, kad se sastanju u takovom razvijanom osobom, učine kojegod znak pratišta, križ, rogove itd. Razbijaju stvar pametno, uvjetuju da avakl, da je puka bedastoča što takova pomisljiti. Kavku to osobitu moć može imati čovjek pogled? Zar nismo svi jednaki, zar je Bog da drugu poslovno nekako očko, koje može prouzrokovati nešretu? Tim se praz-

vatroniji protivnici plemenite namisli velikog biskupa.

Onaj, koji svijetom vlada i za koga malo mare pazinski pravci, pozvao je narodnog dobrošnitenija k sebi a njegovu se plemenita nakana, što nemirnošća što zlobom ljudih izjavile. Da bi danas imao Pazin malo njemonti, nobi pale zaisto na um ujednomu, da diže odatle gimnaziju, bojaj bi ono davalo glavni kontigonat Istru. I pri tom su daleko imali pazinski pravci svoje nevrjedno pravo. Oni su bili i još onaj zloduh, koji uveliči svoje novacu na propadajuću obdinu i grad Pazin.

Kojo dake čudo što se pojavila opozicija proti taj gospodi no sumo izvan, već i u samom Pazinu? Pučanstvo, odnosno prejusno vladajućoj ludi, nehlopteče za političkim fantom i neodobravajuće protiaustrijansku demonstraciju, uvidjao i samo, da se tim putom nemože dalje, pak okreće sada pazinski matadorom pleča. To pučanstvo ošličilo je složno, da će kod predstojecih izborih mimoći sadašnje vlastodržce i birati samo muževi, koji su dobri državljanji, čestiti, pravodlivi i poštoni občinari i gradjani.

U toj koli težkoj toli uzvišenoj namisi podupirat će jih sva što imado u Istri upristranog, plomionoga i poštovanoga; uz njih biti će no samo evi istarski Slaveni već dapoču svaki iektron i pravdan austrijski patriota. Ovo neka jači i kriopi našu rodoljube u težkoj izbornoj borbi, koja vjim je pred vrat i rad koje valja da čuvaju svoje najbolje silo. U borbi je život, pazinski rođoljub! U poljedi je srest, prijatelji!

8. Leptir (metulj) — vlastnik.

Bilo je na večer, sjedjeno za stolom. U sobu doleći maleni metulj, te počeo varati leprati oko lipce. "Sutra, ili prekutras, voi jedan, odobrit ćemo list. Kako to?" zapitam ja. A on meni: "Zar n' vidite metulja?" "Pak što?" nastavim ja. "Je li ona osoba, koja nam ima pišći list, poslušala ovo moje metulju?" Ili je sam metulj već viđao list, pa nam došao javiti? O nezaboravni ljudi! Pa ipak mora biti tako, drugdje ne možemo tumaći istaru, i pri svom tom nađe se još takovih, koji uvidjuju, da su na krivom putu, pa neće priznati latice.

7. Praskanje vatre.

Dogodi se, da počne praskati oganj ili stonj od svileće, a nekli svjet veli: "Domala doći će nam koji u pohodje. Ako ce sludgev i dogodi, da dodje kakav gost poslije praskanja svete ili vatre, ali to nije pravilo, te je samo sludgev. Ta vatra i stonj praska skoro, uvjež, morali bi dake uvjež postove imati. Mislimo dake da je na ovome mjestu surišno dokazati, kolj je to neosnovan; jer: u kojem suvremu stoji vatra ili stonj od svileće sa osobom, koja nam ima doći u posjet?

